

REFERAT Udvalget for Regional Udvikling 2018-2021 d. 09-12-2020

Mødedato Onsdag d. 09. december 2020 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Tine Hundahl Jensen, F, Preben Friis-Hauge, V, Kurt Jensen,
V, Carsten Sørensen, O, Karsten Fogde, F, Poul Andersen, A, Karsten
Uno Petersen, A, Preben Jensen, V, Søren Rasmussen, O

Indholdsfortegnelse

Orientering om arbejdet i bestyrelserne for de regionale kunstfonde Den Jyske Kunstfond og Øernes	3
Orientering om tilretning af Sydtrafiks regionale ruter 2020-22.....	5
Orientering om nyt regelsæt for reklamer på Fynbus' busser.....	8
Orientering om sag vedrørende bod til trafikskaberne for at tilsidesætte EU's udbudsretslige best	10
Orientering om analysen "Grænselandet på tværs"	12
Orientering om status for nyt Interreg 6A-program Deutschland-Danmark 2021-2027.....	14
Orientering om Espoo-konventionen.....	16
Orientering vedr. OECD-projektet "A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals".	17
Nyt om det grænseoverskridende samarbejde.....	18
Nyt om det internationale samarbejde.....	19
Nyt fra trafikskaberne.....	20
Eventuelt.....	21
Næste møde.....	22
Underskriftsside.....	23

Punkt 1: Orientering om arbejdet i bestyrelserne for de regionale kunstfonde

Den Jyske Kunstfond og Øernes Kunstfond

18/25807

Resumé

Den 17. december 2018 tiltrådte regionsrådet, at regionen ville indgå i samarbejde med Kulturministeriet om medfinansiering af to regionale kunstfonde - Den Jyske Kunstfond og Øernes Kunstfond - og bevilgede et årligt tilskud på 0,5 mio. kr. til hver af de to kunstfonde for årene 2019, 2020 og 2021.

På mødet vil bestyrelsesmedlem i Den Jyske Kunstfond Jakob Bonderup og bestyrelsesmedlem i Øernes Kunstfond Sinne Wils, der er udpeget af kulturministeren efter indstilling fra regionsrådet, fortælle om arbejdet i de to kunstfonde. Udvalget har udtrykt ønske om at ville mødes med de to bestyrelsesmedlemmer.

Sagsfremstilling

Den 17. december 2018 tiltrådte regionsrådet, at regionen ville indgå i samarbejde med Kulturministeriet om medfinansiering af to regionale kunstfonde - Den Jyske Kunstfond og Øernes Kunstfond - og bevilgede et årligt tilskud på 0,5 mio. kr. til hver af de to kunstfonde for årene 2019, 2020 og 2021.

De regionale kunstfondes formål er at styrke udviklingen af kunstmiljøer, økonomisk bæredygtige kunstvirksomheder og kulturelt iværksætteri i deres områder. Formålet er dels at skabe økonomisk bæredygtig vækst inden for kunst- og kulturområdet, dels at understøtte, at denne vækst finder sted uden for hovedstadsområdet.

Den Jyske Kunstfond dækker Jylland og omliggende øer (fx Fanø, Als, Mors, Livø, Læsø, Anholt og Samsø). Øernes Kunstfond dækker de øvrige dele af landet, dvs. Fyn og Sjælland og omliggende øer, dog med undtagelse af hovedstadsområdet. Hovedstadsområdet er defineret som hele Region Hovedstaden med undtagelse af Bornholm.

Der er etableret to bestyrelser for kunstfondene. Bestyrelserne er uafhængig, jf. vedlagte kommissorium for fondene, og de sammensættes af personer med kompetencer og erfaring inden for kulturerhvervene eller fra generel erhvervsudvikling.

Det tilstræbes, at den enkelte bestyrelses medlemmer tilsammen besidder et generelt kendskab til samarbejde mellem kultur og erhvervsliv og konkret har erfaring med virksomhedsudvikling, markedsføring mm. Derudover skal bestyrelsesmedlemmerne have et lokalt kendskab til det geografiske område, som fondene hver især dækker.

Kulturministeren udpegede efter indstilling fra regionsrådet på regionsrådsmødet den 26. august 2019 Jakob Bonderup og Sinne Wils til bestyrelsen for hhv. Den Jyske Kunstfond og Øernes Kunstfond.

Region Midtjylland og Region Nordjylland har ydet et tilskud på hhv. 550.000 kr. og 500.000 kr. i 2019 og 2020 til medfinansiering af Den Jyske Kunstfond samt har begge fået udpeget et bestyrelsesmedlem til kunstfondens bestyrelse.

På mødet vil bestyrelsesmedlem i Den Jyske Kunstfond Jakob Bonderup fra Engelsholm Højskole og bestyrelsesmedlem i bestyrelsen for Øernes Kunstfond Sinne Wils fra Fremtidsfabrikken i Svendborg fortælle om arbejdet i bestyrelserne for de to kunstfonde. Der vil være mulighed for spørgsmål og drøftelse.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Bilag

Kommissorium for de regionale kunstfonde

Punkt 2: Orientering om tilretning af Sydtrafiks regionale ruter 2020-22

20/57648

Resumé

Sydtrafik har i perioden 25. august 2020 – 19. oktober 2020 haft forslag til optimering og tilretning af regionale ruter i høring hos Sydtrafiks 11 kommunale ejere. På baggrund af høringen har bestyrelsen i Sydtrafik godkendt processen for det videre arbejde. Forslag til tilretninger, der er nærmere beskrevet i vedlagte notat, ligger i forlængelse af de besluttede principper for den regionale busstrafik i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Udvalget blev på mødet den 7. september 2020 mundtligt orienteret om, at Sydtrafik har udarbejdet høringsmateriale til kommunerne vedr. tilretning af Sydtrafiks regionale ruter 2020-2022 med svarfrist den 19. oktober 2020. På udvalgmødet den 9. november 2020 oplyste direktøren for Sydtrafik desuden kort, at der vil blive udarbejdet en orientering til udvalget om resultatet af høringsrunden. I samme omgang blev det konstateret, at Sydtrafik vurderer, at de foreslåede tilretninger af de regionale busruter ligger i forlængelse af Region Syddanmarks principper for den regionale busstrafik.

Baggrund

I forbindelse med Sydtrafiks Trafikplan 2018-2022 blev det aftalt med Region Syddanmark, at Sydtrafik i løbet af trafikplanperioden skulle foretage en analyse af de regionale ruter, som grundlag for dialog om muligheder for at tilpasse det regionale rutenet, så det kunne optimeres i forhold til efterspørgsel, de regionale betjeningsprincipper samt den regionale tilskudsramme. Analysen skulle foretages på baggrund af de nye rejsekortdata og realtidsdata, som Sydtrafik har fået adgang til.

På baggrund af analysen har Sydtrafik udarbejdet forslag til tilretning af 13 regionale ruter med virkning fra sommeren 2021 samt udkast til tilretning af 3 ruter til sommeren 2022. Sydtrafiks forslag har været i høring hos de 11 kommuner i Sydtrafiks ejerkreds i perioden 25. august 2020 til 19. oktober 2020 med henblik på, at kommunernes høringssvar kunne indgå i den endelige beslutning vedr. tilpasningerne. Sydtrafiks notat om ændringer, samt høringsmateriale og høringssvar er vedlagt som bilag 1-4.

Sydtrafiks forslag til justeringer

Sydtrafiks forslag indebærer:

- Et tydeligere rutenet
 - o Hvor høj frekvens på hovedruter og basisruter fastholdes (med de eksisterende hovedruter og basisruter sikres den regionale forpligtelse til at forbinde byer af regional betydning).
 - o Hvor frekvensen på uddannelsesruter tilpasses de uddannelsessøgendes transportbehov morgen og eftermiddag (Regionen er ikke forpligtet til at tilbyde uddannelsesruter, men jfr. de regionale betjeningsprincipper har det høj prioritet for regionen at sikre uddannelsessøgende rimelig adgang til uddannelse).

- Der opnås en varig besparelse på ca. 7 mio. kr. årligt, hvilket genskaber balancen i økonomien til drift af regionale busruter i Sydtrafiks område.

Forslagene til optimering af regionale ruter vil især påvirke 10 uddannelsesruter. De 10 uddannelsesruter kører her og nu med en langt højere frekvens, end man kan forvente af en uddannelsesrute. Sydtrafik anbefaler, at ruter betjenes som reelle uddannelsesruter, dvs. med reduceret frekvens så de bedre efterlever de regionale betjeningsprincipper og får et kørselsmønster, hvor strækningen primært betjenes morgen og eftermiddag, hvor de uddannelsessøgende har et kørselsbehov.

Ud over ændringerne på uddannelsesruter, foreslår Sydtrafik også ændringer på 3 andre regionale ruter fra sommeren 2021, og der skitseres mulige ændringer fra sommeren 2022 på 3 andre regionale ruter.

Med Sydtrafiks forslag til optimering af regionale ruter vil efterlevelsen af de regionale betjeningsprincipper efter Sydtrafiks opfattelse blive endnu bedre. Der vil fortsat være en høj busfrekvens mellem de største byer, og der vil komme en lavere frekvens på uddannelsesruter, der primært har til formål at sikre uddannelsessøgende transport fra landområder til byerne morgen og eftermiddag.

Sydtrafik oplyser, at alle forslag i høringsmaterialet forlods har været drøftet med administrationen i hver kommune, og at den videre tilretning vil ske i tæt samarbejde med de kommunale administrationer. Sydtrafik vil også involvere kommunerne i arbejdet med at analysere de resterende regionale ruter, hvor eventuelle større ændringer forventes at træde i kraft i sommeren 2022. I det omfang Sydtrafik foreslår større tilretninger af frekvens eller linjeføring på de resterende regionale ruter, vil Sydtrafik sende forslagene i høring i de berørte kommuner inden endelig beslutning.

Høringssvar

I høringssvarene udtrykker kommunerne generelt tilfredshed med processen, men beklagelse over, at det er nødvendigt at reducere antallet af afgange på Sydtrafiks uddannelsesruter. Sydtrafik vurderer dog fortsat, at det samlet set er mere hensigtsmæssigt at reducere tynde afgange på uddannelsesruter end at skære i de regionale hoved- og basisruter.

Kommunerne har i forbindelse med høringsprocessen haft mulighed for at overtage finansieringen af udgåede afgange, hvis kommunen vurderede, at fjernelsen af afgange ville betyde at betjeningen af området blev for tynd. Ingen kommuner har dog valgt at overtage finansiering af afgange.

Esbjerg kommune vurderer dog, at det kan være nødvendigt i forlængelse af optimeringen på rute 148 at tilføje enkelte afgange på kommunens egen rute 248. For at sikre Esbjerg kommune tilstrækkelig tid til at få afsat finansiering hertil, anbefaler Sydtrafik, at ændringerne på rute 148 først gennemføres i sommeren 2022.

Videre proces

På baggrund af høringen påtænker Sydtrafik følgende større ændringer på hovedruter og basisruter til sommeren 2021:

- Rute 112 Sønderborg-Varnæs-Felsted-Aabenraa forenkles, og ruten deles op i 2 separate ruter, nemlig rute 112 som hovedrute og rute 113 som uddannelsesrute.
- Rute 125 og 915X samles i et ruteforløb (129), som derved kan blive mere attraktivt.

Sydtrafik påtænker desuden frekvensændringer på 10 uddannelsesruter, så de får et kørselsmønster, hvor strækningen primært betjenes morgen og eftermiddag, hvor de uddannelsessøgende har et kørselsbehov.

Ud over frekvensændringerne påtænker Sydtrafik på udvalgte ruteforløb for uddannelsesruter at erstatte busrutebetjening med flexrutebetjening:

- Erstatning af weekend busbetjeningen på rute 124 med regionalt finansieret flexrutebetjening.
- Erstatning af busbetjeningen på rute 147 på strækningen Toftlund-Jels med regionalt finansieret flexrutebetjening.

De konkrete forslag til nye køreplaner på ruterne er efter høringsperioden drøftet med uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med de årlige netværksmøder i hver kommune, hvor kommune samt samtlige kompetencegivende ungdoms- og videregående uddannelsesinstitutioner inviteres.

På baggrund af kommunernes høringssvar samt input fra netværksmøderne med kommuner og uddannelsesinstitutioner vil Sydtrafik udarbejde de endelige køreplaner. Der kan eventuelt blive tilføjet enkelte ekstra afgang på nogle ruter.

Sydtrafik påbegynder primo 2021 køreplanlægningsarbejdet, så de ændringer, der skal ske til sommeren 2021, kan blive afleveret til vognmændene inden deadline primo marts med den samlede ny køreplan for køreplanåret 2021-2022.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Bilag

Bilag 1. Orientering til Region Syddanmark nov 2020 - Tilretning af Sydtrafiks regionale ruter 2020-2022

Bilag 2. Kommunernes høringssvar

Bilag 3. Høringsbrev - tilretning af Sydtrafiks regionale ruter 2020-2022

Bilag 4. Høringsmateriale - tilretning af Sydtrafiks regionale ruter 2020-2022

Punkt 3: Orientering om nyt regelsæt for reklamer på Fynbus' busser

20/55557

Resumé

Fynbus bad i foråret 2020 om bemærkninger fra de fynske kommunen og regionen vedr. retningslinjer for reklamer på og i FynBus' busser. På baggrund af de indkomne bemærkninger har Fynbus udarbejdet et nyt regelsæt for reklamer på Fynbus' busser. Det nye regelsæt vil blive taget i brug i forbindelse med kommende udbud af bustrafikken på Fyn. Gældende regelsæt for reklamer fastholdes i den nuværende kontraktperiode.

Sagsfremstilling

Fynbus udbad sig i foråret 2020 bemærkninger fra de fynske kommunen og regionen vedr. retningslinjer for reklamer på og i FynBus' busser. Sagen blev drøftet på udvalgmødet den 14. april 2020. Udvalget konkluderede, at gældende retningslinjer for reklamer skal fastholdes i den nuværende kontraktperiode, men at udvalget gerne vil have retningslinjerne forelagt på ny, når det bliver aktuelt ved kommende udbud.

FynBus har på baggrund af, og i overensstemmelse med drøftelser i Fynbus' bestyrelse den 20. august 2020 vedr. reklamer på og i busser, udarbejdet vedlagte notat med nyt regelsæt for reklamer i og på Fynbus's busser. Det nye regelsæt gælder først i forbindelse med kommende nye udbud af bustrafikken på Fyn, og gældende regelsæt for reklamer fastholdes således i den nuværende kontraktperiode. Det nye regelsæt er vedlagt som bilag.

Det nye regelsæt slår for det første fast, at det er entreprenøren, der har reklameretten på de udbudte busser, og at i forhold til FynBus er det entreprenørens ansvar, at reklamer er lovlige, og at de opfylder de fastsatte retningslinjer. FynBus kan pålægge en entreprenør at fjerne en reklame, der ikke er i overensstemmelse med dette regelsæt. Entreprenøren kan ikke rejse krav mod FynBus som følge af en sådan afgørelse.

I regelsættet er det fastslået, at opsatte reklamer skal være lovlige, sømmelige, hæderlige, og være udformet med behørig social ansvarsfølelse. Reklamer skal være i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning, herunder markedsføringsloven, og skal i øvrigt respektere alment accepterede reklameetiske normer og kodeks. Pornografi, propaganda samt reklame af polemisk art må ikke forekomme.

Reklamer rettet mod børn og unge må aldrig, hverken direkte eller indirekte, opfordre til vold, anvendelse af rusmidler, herunder alkohol, eller anden farlig eller hensynsløs adfærd, eller på utilbørlig måde benytte sig af vold, frygt eller overtro som virkemidler. Reklamer for spil skal være i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser herom i spillelovgivningen.

Endelig er det i regelsættet fastsat, at Fynbus til bl.a. trafikinformation skal råde over:

- To pladser til hængeskilte i bussens forreste halvdel.
- Ramme til opsætning af plakat med takster og rutekort ved bussens midterperron.
- En holder med mindst 4 rum, der kan indeholde og præsentere køreplaner eller publikumsbrochurer.

Til reklamering og information skal FynBus have op til 80% af eksponeringstiden på evt. skærme reserveret til trafikinformation, kundeinformation, kampagner og infotainment.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Bilag

Notat " Regelsæt for reklamer på busser" af Oktober 2020

Punkt 4: Orientering om sag vedrørende bod til trafikskaberne for at tilsidesætte EU's udbudsretslige bestemmelser

20/57586

Resumé

På udvalgsrådet den 9. november 2020 blev det besluttet, at der på udvalgets møde den 9. december 2020 skal forelægges en orienteringssag om verserende bodssag, hvor trafikskaberne er idømt bod for at tilsidesætte EU's udbudsretslige bestemmelser.

Sagsfremstilling

På mødet i Udvalget for regional udvikling den 9. november 2020 blev det besluttet, at der på udvalgets møde den 9. december skal forelægges en orienteringssag om den verserende bodssag.

Klagenævnet for udbud har den 27. oktober 2020 afsagt kendelse i en sag, hvor en vognmand har indklaget trafikskaberne FynBus, Sydtrafik og Midttrafik for brud på EU's udbudsdirektiv. De tre selskaber er af Klagenævnet for udbud tilsammen idømt en bod på 7 mio. kr., der skal betales til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. De tre trafikskaber blev den 19. maj 2020 tillige idømt en bod på 3 mio. kr. i en parallel sag.

Efter det oplyste fra Sydtrafik og Fynbus handler sagen om en formulering af krav til plads til kørestole i vogne, i de to udbud "FG6 – Flexgaranti" og "FV6-FlexVariabel", som FynBus, Sydtrafik & Midttrafik, udbød i 2018. Udbuddene omfatter bl.a. siddende patientbefordring, individuel handicapkørsel og kommunal visiteret kørsel i Midtjylland og Syddanmark. Der var på det berørte punkt tale om et ensartet udbudsmateriale i de to udbud med ensartede krav til vognenes indretning. Den væsentligste forskel var, at vognmændene i FG6 udbuddet blev garanteret en vis kørsel, mens det ikke var tilfældet i FV6 udbuddet.

Trafikskaberne udbyder begge typer kørsel i 2-årige kontrakter, og oplyser at man siden det 2. udbud i 2010 har anvendt samme formulering vedrørende plads til kørestole. I forbindelse med 6. udbud i 2018 er der opstået et forståelsesspørgsmål vedrørende mindste krav til plads til kørestole, og i den forbindelse har trafikskaberne modtaget en klage fra en vognmand, der mente, at teksten kunne tolkes således, at der skal være plads til to store kørestole samtidigt. Klagenævnet for udbud gav i en kendelse den 19. maj 2020 klageren ret i denne fortolkning, og pålagde trafikskaberne at ophæve kontrakterne vedr. vogntype 5 og 6 i FV6 udbuddet.

Kontrakterne vedr. vogntype 5 og 6 blev ifølge trafikskaberne ophævet og genudbudt med kontraktstart den 1. august 2020.

Da der var tale om samme formulering i FG6 udbuddet, valgte trafikskaberne på baggrund af kendelsen den 19. maj 2020, efter juridisk rådgivning, at ophæve kontrakterne vedr. vogntype 5 og 6, og genudbyde med kontraktstart pr. 1. november 2020.

Efter genudbuddet var annonceret valgte en vognmand at klage, med samme begrundelse som i FV6-sagen, og det er i den sag Klagenævnet for udbud nu har afgivet kendelse.

Det bemærkes, at trafikskaberne har status som selvstændige forvaltningsenheder med egen bestyrelse. Kommunerne udpeger 7 bestyrelsesmedlemmer og regionsrådet 2 medlemmer. Det er trafikskabernes bestyrelser, der har ansvar for udbud og kontraktindgåelser, og klager, krav og søgsmål i den anledning kan alene gøres gældende over for

trafikselskaberne. Regionen er med andre ord ikke en part i de aktuelle sager vedrørende evt. brud på EU's udbudsretlige bestemmelser.

Regionsrådet er med brev af 3. november 2020 fra Fynbus, på vegne af begge trafikselskaber, orienteret om trafikselskabernes umiddelbare vurdering af kendelsen fra Klagenævnet for udbud. Derudover er det fra trafikselskaberne oplyst, at de tre trafikselskaber har bedt om en advokatvurdering af sagen, herunder om kendelsen skal ankes, og vil på den baggrund drøfte sagen med trafikselskabernes bestyrelser på de førstkommende bestyrelsesmøder, som et lukket punkt. Næste bestyrelsesmøder er hhv. den 20. november 2020 i Sydtrafik og den 11. december 2020 i Fynbus.

Det blev desuden på udvalgsmødet den 9. november 2020 besluttet, at udvalget løbende bliver orienteret om sagen af regionsrådets bestyrelsesmedlemmer i trafikselskaberne.

Kendelsen fra Klagenævnet for udbud samt orientering til regionsrådet af 3. november 2020 fra Fynbus (på vegne af Sydtrafik og Fynbus) er vedlagt.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Bilag

Redegørelse til regionsrådet fra Fynbus og Sydtrafik vedr. kendelse om bod

Kendelse fra Klagenævnet for udbud mod FynBus, Sydtrafik og Midttrafik

Punkt 5: Orientering om analysen "Grænselandet på tværs"

19/47668

Resumé

Der er som led i planerne om gennemførelse af borgemøder i grænselandet udarbejdet en ny analyse med titlen "Grænselandet på tværs".

Sagsfremstilling

Udvalget for Regional Udviklings behandlede på mødet den 26. februar 2020 et forslag til plan for gennemførelse af to dialogmøder i grænselandet 2020. Grundet covid-19 er dialogmøderne udskudt til foråret 2021. Som afsæt for de to dialogmøder er der blevet gennemført en repræsentativ undersøgelse af livet i grænselandet, hvor godt 500 borgere syd for og 500 borgere nord for grænsen er blevet stillet en række spørgsmål. Derudover er der stillet spørgsmål med relation til det grænseoverskridende aspekt i Region Syddanmarks nye udviklingsstrategi "Fremtidens Syddanmark".

Analysen "Grænselandet på tværs" undersøger således identitet og fællesskab nord og syd for grænsen. Herunder fokuseres der også på den gensidige sprogforståelse i grænselandet og relationer på tværs af grænsen. Desuden undersøges det, hvilken indvirkning sprogforståelsen har for bevægelse hen over grænsen samt forskelle i præferencer for bosætning i grænselandet.

Analysen viser bl.a. følgende:

Der er en opfattelse af høj grad af fællesskab i området. Hele 83% af danskerne og 75% af tyskerne i grænselandet er i høj grad eller i nogen grad enige i, at befolkningen i grænselandet har meget tilfælles, og det er en opfattelse, der deles på tværs af alle aldersgrupper. På begge sider af grænsen fremhæves kultur og mentalitet, som det grænselandet især har tilfælles. Det er høje tal, så her er noget at bygge på i forhold til et styrket samarbejde om udvikling af grænseregionen.

Lidt over halvdelen af både danskere og tyskere oplever det som en speciel fordel, at det giver en særlig identitet at bo i grænselandet. På begge sider af grænsen peges der dog især på adgang til indkøb, job og i nogen grad uddannelsesmuligheder, som særlige fordele ved at bo i grænselandet.

Der er en udbredt og voksende opfattelse på begge sider af grænsen af, at områdets kvaliteter overses. Blandt andet mente 65% på dansk side i 2020, at resten af Danmark i høj grad eller i nogen grad overser grænseområdets særlige kvaliteter. Det samme var "kun" gældende for 56% i 2012. Det der overses er emner som: Stor kulturudveksling over grænsen, gode uddannelsesmuligheder, samhørighed og det fantastiske landskab.

Tysk er, ikke overraskende, i langt højere grad et internationalt sprog end dansk. Derfor ligger danskernes tyskkundskaber i grænselandet en del højere end tyskernes danskkundskaber. Langt flere danskere end tyskere fremhæver det som en særlig fordel, at de fleste kan forstå begge sprog. Unge danskeres egenvurdering af tyskkundskaber er en del lavere, end tilfældet er for de øvrige aldersgrupper på dansk side. På tysk side ses den modsatte tendens. Her er yngre aldersgruppers egenvurdering af danskkundskaber højere end de ældre aldersgrupper".

Undersøgelsen viser, at en langt større andel af danskere i grænselandet tager til Tyskland end omvendt. 16% af danskerne i grænselandet tager syd for grænsen mindst en gang om ugen, 45% gør det hver måned, mens kun 7% sjældent eller aldrig krydser grænsen. Tilsvarende svarer en tredjedel på tysk side (34%), at de sjældent eller aldrig tager til Sønderjylland.

Tilfredshed omkring bosætningen er markant lavere hos indbyggerne nord for grænsen i alderen 18-29 år. Her er det blot 52% af de unge borgere, der er meget tilfredse med det sted, de bor. De unges flytteovervejelser på den danske side af grænsen, kommer også til udtryk i fremtidsplanerne. Aldersgruppen 18-29 år angiver, at der er 69% sandsynlighed for, at de stadig bor i samme lokalområde om tre til fem år. For de unge tyskere er det tilsvarende tal 86%.

Administrationen vil på mødet holde et kort oplæg med hovedkonklusioner fra analysen (vedlagt som bilag).

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Bilag

Rapporten "Grænselandet på tværs"

Punkt 6: Orientering om status for nyt Interreg 6A-program Deutschland-Danmark 2021-2027

20/2118

Resumé

Det nye dansk-tyske samarbejdsprogram, Interreg 6A Deutschland-Danmark 2021-2027, er under udarbejdelse. Det foreløbige programindhold vil komme i ekstern høring i starten af 2021. Geografien i programmet vil blive som i perioden 2014-2020, og det samlede EU-tilskud forventes at lande i et interval mellem en mindre nedgang og en rimelig fremgang.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog den 16. december 2019 at medfinansiere programskrivning for et nyt dansk-tysk Interreg 6A-program i perioden 2021-2027. Den 27. januar 2020 udpegede Regionsrådet Preben Jensen som politisk repræsentant i styregruppen for programskrivningen.

I løbet af 2020 er arbejdet kommet langt, også selvom COVID-19 pandemien har gjort det vanskeligt at afholde møder, og selvom grænsen mellem Danmark og Tyskland i perioder har været lukket for almindelig trafik.

Primo april 2020 sendte Region Syddanmark, Region Sjælland og delstaten Slesvig-Holsten et fælles brev til Europa-Kommissionen, der understregede, at programpartnerne ønsker et fornyet samarbejde i den geografi, der har været kendt siden 2014. Udvalget for Regional Udvikling blev orienteret på mødet den 14. april 2020. EU-Kommissionen har endnu ikke svaret officielt på brevet, men har på andre måder klart indikeret, at man planlægger et Interreg 6A Deutschland-Danmark 2021-2027 med uændret geografi.

I perioden 2014-2020 modtog Interreg 5A Deutschland-Danmark samlet et EU-tilskud på 90 mio. euro, hvoraf 84,6 mio. euro gik til støtte af konkrete projekter. Det svarer til ca. 630 mio. danske kroner i støtte til grænseoverskridende udviklingsprojekter. EU-tilskuddet til det nye program er endnu ukendt. Størrelsen vil afhænge af det samlede flerårige EU-budget.

Ved EU-regeringsledernes topmøde i slutningen af juli 2020 aftalte man et flerårigt budget på svimlende 1.073,3 mia. euro og et ekstraordinært genopretningsinstrument på 750 mia. euro. I Europa-Parlamentet, der skal godkende budgettet, var man forbeholden over for en række elementer i aftalen. I midten af november blev der efter vanskelige forhandlinger indgået en aftale mellem Rådets tyske formandskab og repræsentanter for Europa-Parlamentet. Der blev aftalt justeringer og en mindre forhøjelse af budgettet. Hermed skulle vejen være banet for en endelig vedtagelse. Dette afhænger dog også af, om Ministerrådet kan godkende den nye aftale. Polen og Ungarn truer med at nedlægge veto.

Programarbejdet forsætter uden kendskab til det endelige tilskud. Det foreliggende forslag ser umiddelbart godt ud for Interreg 6A Deutschland-Danmark. Budgettet for Danmarks andel af Interreg-samarbejder er gået noget op, mens der ikke er kommet nye samarbejder til. Med en uændret dansk fordeling af midlerne vil det dansk-tyske Interreg-samarbejde altså få flere midler. Imidlertid er EU-tilskuddet til regional- og socialfondsprogrammer i Danmark gået betydeligt ned. Den danske stat forventes at anmode om en overførsel af EU-midler fra Interreg til de nationale regional- og socialfondsprogrammer. Det fik man lov til i 2014, så formodningen er, at det også bliver muligt i 2021. Hvis denne overførsel bliver af samme størrelse som tidligere, vil budgetterne for Interreg ende med nogenlunde det samme budget som i den nuværende periode. Da der vil være en grænse for, hvor store overførsler, der kan godkendes, er det givet, at selv i værste fald vil EU-tilskuddet til Interreg i Danmark kun falde marginalt.

Den tyske fordeling er ukendt i øjeblikket, men Tyskland vil ikke få mulighed for at overføre midler fra Interreg til andre formål. Dermed er usikkerheden her reduceret til det samlede budgets størrelse og den interne tyske fordeling.

I løbet af januar 2021 vil et forslag til samarbejdstemaer i det kommende Interreg 6A-program blive sendt i høring hos de såkaldte stakeholdere, hvilket er en lang række organisationer, der på den ene eller anden måde tidligere har vist interesse for det dansk-tyske Interreg-samarbejde – eller som forventes at kunne give nye input. Da der er tale om et EU-støttet program, vil samarbejdstemaerne også skulle forholde sig til den fælleseuropæiske dagsorden.

Denne dagsorden er opstillet i en række overordnede ”politiske målsætninger”. En af disse målsætninger er ”grøn omstilling”, som er obligatorisk for alle programmer. Styregruppen for Interreg 6A har vedtaget, at det kommende program skal konkretiseres inden for følgende overordnede politiske målsætninger: Innovation, Grøn Omstilling, Socialt Europa (hvilket i denne sammenhæng vil sige uddannelse, arbejdsmarked og sundhedsfremme) og ”Barrierefrit Samarbejde”. Programarbejdet og den forestående høring handler om at konkretisere disse overskrifter, så det nye samarbejdsprogram kan skabe grænseoverskridende merværdi og blive rammesættende for det dansk-tyske samarbejde 2021-2027.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Punkt 7: Orientering om Espoo-konventionen

20/56661

Resumé

Der orienteres om Espoo-konventionen, der har til formål at forebygge påtænkte aktiviteter grænseoverskridende miljøpåvirkninger.

Sagsfremstilling

På mødet i Udvalget for Regional Udvikling den 9. november 2020 blev der ønsket en orientering om Espoo-konventionen på et kommende møde.

Espoo-konventionen om vurdering af virkninger på miljøet på tværs af landegrænserne blev indgået i 1991 i Espoo, Finland. Konventionen er tiltrådt af en lang række lande, herunder de fleste lande i Europa.

Danmark tiltrådte Espoo-konventionen den 1. marts 1997. Den er efterfølgende indarbejdet i EU's VVM- og miljøvurderingsdirektiv, og i den danske miljøvurderingslov. Alle lande, der har tiltrådt konventionen, har en national "Point of Contact", som er ansvarlig for samarbejdet med de øvrige parter, og som er indgang for de øvrige parter henvendelser. I Danmark er Miljøstyrelsen "Point of Contact".

Espoo-konventionens formål er at forebygge påtænkte aktiviteter grænseoverskridende miljøpåvirkninger. Konventionen pålægger alle parter (medlemslande), der påtænker en aktivitet, som må antages at give grænseoverskridende miljøpåvirkninger, at underrette alle de parter, som skønnes at kunne blive påvirket. Det kan være alle former for miljøpåvirkning, fx luft-, vand-, støj-, og jordpåvirkning. Konkret kunne det handle om luftledninger, vindmøller og deponier.

Med henblik på at hindre, mindske og overvåge mærkbare påvirkninger på tværs af landegrænserne kan der ifølge Espoo-konventionen anvendes miljøvurderinger af de grænseoverskridende miljøpåvirkninger, igangsættes høringer af offentligheden, berørte myndigheder og organisationer og/eller iværksættes samråd med implicerede lande.

Offentlige høringer annonceres via Miljøstyrelsens Espoo-portal. Direkte høringer foretages efter Miljøstyrelsens konkrete vurdering af, hvem der er berørt myndighed i relation til indholdet i den enkelte høring. Hvis Miljøstyrelsen finder en myndighed/organisation direkte berørt, bliver denne kontaktet. Derudover kan alle myndigheder, organisationer og borgere, der mener sig – også indirekte - berørt af en given sag afgive høringssvar.

Såfremt der bliver behov for samråd om en påtænkt aktivitet, står Miljøstyrelsen for kontakten til oprindelseslandet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Punkt 8: Orientering vedr. OECD-projektet "A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals"

19/46965

Resumé

I sagen redegøres for baggrund, formål og resultater i OECD-projektet "A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals", som Region Syddanmark har deltaget i.

Sagsfremstilling

OECD-projektet "A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals" har til formål at belyse arbejdet med FN's verdensmål i byer og regioner i forskellige dele af verden. OECD tager udgangspunkt i, at det er vanskeligt at løfte verdensmålsudfordringer uden at inddrage byer og regioner.

Region Syddanmark har deltaget i projektet sammen med 9 byer/regioner. De 10 byer og regioner er:

- Byerne Bonn i Tyskland, Genk i Belgien, Kitakyushu i Japan, Kópavogur i Island samt Moskva i Rusland.
- Regionerne/provinserne Córdoba i Argentina, Flandern i Belgien, Parana i Brasilien, Viken i Norge samt Region Syddanmark.

Projektet har omfattet følgende aktiviteter:

OECD har indsamlet og bearbejdet data vedrørende indikatorer for FN's verdensmål for regioner og byer fra OECD's regionale database. Kun verdensmål, som OECD skønner relevante for regioner og byer, er forsøgt målt. OECD har udviklet et online-værktøj til at vurdere, hvor langt de enkelte regioner og byer er fra at opfylde verdensmålene.

OECD har udarbejdet en samlet tværgående rapport med analyser og anbefalinger til, hvordan man kan arbejde med FN's verdensmål i byer og regioner. Denne rapport samler bl.a. eksempler fra de deltagende regioner og byer.

OECD har udarbejdet en rapport for hver af de deltagende regioner og byer med analyser og anbefalinger til, hvordan man kan arbejde med FN's verdensmål i netop disse byer og regioner. Rapporten for Region Syddanmark er offentliggjort 16. november ved 3rd OECD Roundtable on Cities and Regions for the Sustainable Development Goals.

Den endelige rapport for Region Syddanmark er vedlagt som bilag.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Til orientering.

Bilag

OECD's endelige rapport vedr. verdensmål i Syddanmark

Punkt 9: Nyt om det grænseoverskridende samarbejde

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Preben Jensen orienterede bl.a. om møde mellem Region Syddanmark og Region Sjælland den 3. december 2020 om det grænseoverskridende samarbejde med bl.a. landsregeringen i Schleswig-Holstein og møde med Flensborgs overborgmester Simone Lange om bl.a. Region Sønderjylland-Schleswig og den grænseoverskridende busbetjening.

Punkt 10: Nyt om det internationale samarbejde

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Preben Friis-Hauge orienterede om møder i Det trilaterale Vadehavssamarbejde og Nordsøkommissionen.

Karsten Uno Petersen orienterede om EU-topmøde om nyt budget og arbejdet i Det europæiske Regionsudvalg.

Punkt 11: Nyt fra trafiksselskaberne

20/1515

Sagsfremstilling

Sydtrafik

Dagsordener og referater kan ses her: <https://www.sydtrafik.dk/om-sydtrafik/om-sydtrafik/bestyrelsen/dagsorden-og-referater/2020>

Fynbus

Dagsordener og referater kan ses her: <https://www.fynbus.dk/Dagsordener-og-referater>

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Poul Andersen og Karsten Uno Petersen orienterede om arbejdet i bestyrelsen i hhv. Fynbus og Sydtrafik.

Punkt 12: Eventuelt

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Administrationen orienterede om, at den på et kommende dialogmøde med trafikselskaberne vil orientere om udvalgets drøftelser om laventrebusser vs. højentrebusser på de regionale ruter, herunder anmode trafikselskaberne om i forbindelse med kommende udbud at beskrive fordele og ulemper og lade overvejelserne herom indgå i pågældende udbud, hvor der skal anvendes nyt materiel. Det gælder også i forhold til, om de komfortmæssige udfordringer, der evt. er ved laventrebusser, kan imødegås på anden vis.

Punkt 13: Næste møde

20/1515

Sagsfremstilling

Næste møde er mandag den 4. januar 2021 kl. 14.00 – 17.00 i regionhuset i Vejle.

Mødeplan for 2021 er:

- Mandag den 1. februar 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 1. marts 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 12. april 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 3. maj 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 7. juni 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 9. august 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 6. september 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 4. oktober 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 1. november 2021 kl. 14.00 – 17.00
- Mandag den 6. december 2021 kl. 14.00 – 17.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 09-12-2020

Næste møde er mandag den 4. januar 2021 kl. 14.00 – 17.00 i regionshuset i Vejle.

Det planlagte møde med det tyske mindretal og besøg på dets museum i Sønderborg i forbindelse med udvalgs mødet den 1. februar 2021 udskydes til senere pga. corona-situationen.

Punkt 14: Underskriftsside

20/1515